

Column KEO Kennismail van Wim Boonstra: De EMU is (voorlopig) gered

Met het reddingspakket dat de Europese regeringsleiders op 21 juli jl. hebben aangekondigd is de Economische en Monetaire Unie bij de rand van de afgrond weggetrokken. Griekenland ontvangt een pakket bestaande uit een mengeling van schuldverlichting, liquiditeitssteun in de vorm van het doorrollen van bestaande schuld en lagere schuldenlast via een lagere rente op een deel van de ontvangen steun. Portugal en Ierland krijgen eveneens een lagere rentelast. Verder krijgt de in 2010 opgerichte European Financial Stability Facility meer armslag om pro-actief in de markten te interveniëren. Dit alles is goed nieuws.

Toch zijn de EMU en de euro nog niet uit de gevarenzone. Zo lang de financiële markten individuele landen bij vermeend wanbeleid op de korrel kunnen nemen is het niet onwaarschijnlijk dat een crisis zoals die rond Griekenland ook de komende jaren weer kan optreden. Dat kan opnieuw rond Griekenland zijn, maar in principe is ieder land met wat zwakkere overheidsfinanciën een mogelijke kandidaat om als lont in een nieuw kruitvat op te treden.

Bij de bevolking is het beeld ontstaan dat de Europese samenwerking en in het bijzonder de euro de Nederlandse belastingbetaler bakken met geld kost. Dat beeld is begrijpelijk, maar niet terecht. In de loop der jaren is het economische debat in ons land steeds meer vernauwd tot een boekhoudkundige benadering. De enige vraag die politici nog aanroeren is: hoeveel draagt ons land af aan 'Europa' en hoeveel krijgen we via subsidies weer terug. Het besef dat Europese integratie, de vorming van de interne markt en de komst van de euro enorm hebben bijgedragen aan onze welvaart is bij velen geheel verdwenen. Dat juist landen als Nederland en Duitsland enorm hebben geprofiteerd van de euro beseffen weinigen. Dit alles verklaart ook het talmen rond de Griekse crisis. Zo kordaat als de beleidsmakers ingrepen toen in de nasleep van de Amerikaanse subprime crisis een bancaire systeemcrisis dreigde, zo aarzelend is de houding in deze potentieel veel grotere crisis geweest. Er staat voor alle lidstaten, dus ook ons land, veel op het spel in de vorm van welvaart, bedrijvigheid en werkgelegenheid.

Daarom is het ook voor ons land heel goed dat de euro is gered, zelfs als dit uiteindelijk misschien een paar miljard euro kost. Nog beter is het om te voorkomen dat een dergelijke crisis nog een keer bijna uit de hand loopt. Het zou zo maar eens echt fout kunnen gaan.

Deze Kennismail is daarom een speciaal aan Europa gewijd. De onderwerpen in de vier opgenomen Themaberichten zijn achtereenvolgens:

- Analyse van het Europese reddingspakket
- Wat moet er in het vervolg op het reddingspakket gebeuren?
- Het belang van Europese integratie voor Nederland
- Wat zijn de kosten als het misgaat met de euro?

Verder een Special over België, een land wat door enkelen ten onrechte ook al is genoemd als een potentieel probleemland. Tot slot nog enkele links naar eerder werk van onze economen over Europese integratie.

Met het reddingspakket van 21 juli is een grote stap vooruit gezet. Maar het is nu geen tijd om uit te blazen, doorpakken moet het devies zijn. Na lezing van de in deze speciale Kennismail opgenomen bijdragen weet u waarom.

juli 2011